

[Elmquist.]

urigtige Afgørelser, som Meddomsmandssystemet ikke rummer — som Følge deraf maa vi foreslaa Nævningeinstitutionen endnu mere indskrænket. Det er nemlig ganske rigtigt — det har vi den største Erfaring for herhjemme —, at Nævningeinstitutionen rummer en stor Fare for urigtige Afgørelser, og jeg synes derfor, det eneste rigtige og konsekvente vilde være, om Lovgivningsmagten nu tog Lære af denne Erfaring og søgte at indskrænke Nævningeinstitutionen i saa vidt Omfang, som det er muligt. Saaledes gjorde man jo i Tyskland i 1924. Da afskaffede man, i det demokratiske Tyskland, komplet Nævningeinstitutionen og gik over til Meddomsmandsinstitutionen, dog at man overfor visse betydeligere Forbrydelser, saasom overlagt Mord, Mened og enkelte andre, bibeholdt en Blanding af Nævninger og Jurister, den saakaldte Schwurgericht, som bestaar af 6 Lægmand og 3 Dommere; man har altsaa der bevaret Lægmandselementet i Flertal, men disse Lægmand dømmer ogsaa sammen med de juridiske Dommere. Jeg havde netop i dette Efteraar Lejlighed til under et Ophold i Hamborg at overvære forskellige Retshandlinger baade i den saakaldte Schöfengericht, Retterne med Meddomsmænd, og i den nævnte Schwurgericht, ligesom jeg fik Lejlighed til at drøfte Spørgsmaalet om Nævninger kontra Meddomsmænd med baade Dommere og Sagførere. Det enstemmige Svar, som blev givet mig fra alle Sider paa mit Spørgsmaal, om man savnede Nævningerne, var dette: Ih, bevares vel, der er vist ingen her i Tyskland, der tænker paa at faa indført dem igen. Dette til Oplysning for det ærede Medlem Hr. Hans Rasmussen, der mente, at man overhovedet ikke kunde være en god Demokrat, hvis man ikke klamrede sig fast til denne Institution, selv om der, som Tilfældet er, ved Meddomsmandssystemet anvises noget, der indeholder en lige saa stor Garanti for Lægmands Tilstedeværelse ved Domsafgørelse og tillige maa anses for at være meget bedre end Nævningeinstitutionen.

Jeg søgte ogsaa Oplysninger om Meddomsmandssystemet. Herom var Meningerne noget delte. Fra en Dommers Side blev det fremhævet, at det afgørende ved Udgifterne ved Meddomsmandssystemet ikke saa meget var det Honorar, Meddomsmændene fik, men derimod i langt højere Grad den forøgede Tid, som Behandlingen af Sagerne med Meddomsmænd tog. Som vedkommende Dommer sagde: Hvor man før i

et Straffekammer havde kunnet behandle 5, 6, ja 8 Sager om Dagen, maatte man nu ofte nøjes med 1 à 2, og det var en ganske naturlig Følge af, at de juridiske Dommere skulde dømme sammen med Mænd, der blev hentet ind fra deres Haandværk, Butik, eller hvor det nu var fra, og som var ganske ukendte med denne Gerning og selvfølgelig derfor ogsaa maatte sættes nøje ind i Lovens Bestemmelser og Rettens Praksis i lignende Forbrydelser. Det er en fuldstændig Manuduktion, sagde denne Dommer, der skal finde Sted i hvert Tilfælde, naar vi faar disse Lægmand ind; men det er naturligvis kun rimeligt, at vi først maa forklare, hvad Loven siger, og at disse Folk ønsker ogsaa at faa Oplysning om vor Domspraksis i lignende Tilfælde. Men alt dette tager Tid. Deri, sagde han, ligger den væsentlige Bekostning. — Her er et Forhold, vi ogsaa maa tage i Betragtning ved Forhandlingen om Indførelse af Domsmand, thi disse Betragtninger er sikkert ganske rigtige. Derimod var der andre Jurister, jeg drøftede Sagen med, som var uhyre veltilfredse med Domsmandssystemet. Og alle foretrak de, dette System langt fremfor Nævningssystemet.

Hvad Meddomsmandssystemet angaar, er der ogsaa efter min Mening ingen Tvivl om, at det er langt at foretrække for Nævningssystemet. Det er sikkert rigtigt, at Domsmandenes Indflydelse paa Straffen og deres Samarbejde med Dommerne har den allerstørste Betydning og er i Stand til i udstrakt Grad at forhindre urimelige og urigtige Afgørelser.

Vi fra vor Side vilde derfor ogsaa hilse med Glæde, om man i saa stor Udstrækning som muligt kunde indskrænke Nævningernes Behandling af Sagerne og lade disse gaa over til Behandling af Domsmand. I mine Udtalelser om Domsmandene ligger der altsaa Tilslutning fra vor Side, i Principet, til Indførelsen af denne Institution. Et andet Spørgsmaal er det derimod, om man straks bør gaa saa vidt med denne nye Institution som foreslaaet af den højtærede Minister, nemlig til at indføre Domsmand i alle Sager baade ved Underret og Landsret. Der er først og fremmest det Spørgsmaal, om der overhovedet er Trang dertil. Jeg ved nok, at det juridiske Udvalg, der behandlede denne Sag, mente, at der er stor Trang dertil ude i Befolkningen, jfr. Pag. 2 i Betænkningen. Jeg ved ganske vist ikke, hvorfra man har denne Mening blandt Juristerne, at der skulde være en saadan stor Trang til Domsmandene, ogsaa i Underretssager, i al Almindelighed. Jeg tror, at den Behandling, der finder Sted hos Under-